

Najważniejsze przesłania dla mikrobiologów klinicznych

Zadania

1. Do zadań związanych z poprawą praktyki stosowania antybiotyków zalicza się [31,98-100] [uzgodnione stanowisko ekspertów]:
 - a) pracę w zespole ds. antybiotykoterapii w charakterze ważnego członka zespołu;
 - b) współpracę ze specjalistą chorób zakaźnych i farmaceutą szpitalnym w zakresie wdrażania programu szpitalnej polityki antybiotykowej;
 - c) wspieranie opartych na dowodach naukowych szpitalnych wytycznych dotyczących stosowania antybiotyków w leczeniu częstych zakażeń i w profilaktyce okołoperacyjnej;
 - d) identyfikowanie i zgłaszanie w porę wykrytych mikroorganizmów (np. w posiewach krwi) oraz wykonywanie badań wrażliwości na leki przeciwdrobnoustrojowe;
 - e) bezzwłoczne przekazywanie lekarzowi prowadzącemu wyników badań o istotnym znaczeniu;
 - f) przedstawianie danych w sposób wspomagający rozważne stosowanie antybiotyków, na przykład poprzez wybiórcze zgłaszanie lekarzom ograniczonej liczby wyników badań wrażliwości na leki przeciwdrobnoustrojowe;
 - g) dostarczanie wytycznych dotyczących prawidłowego pobierania próbek, egzekwowanie kryteriów odrzucania próbek pobranych/przekazanych w nieodpowiedni sposób oraz ustalanie procedur mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia próbki (np. posiewy krwi);
 - h) kierowanie antybiotykoterapią empiryczną poprzez przekazywanie łącznych danych dotyczących wrażliwości na leki przeciwdrobnoustrojowe na poszczególnych oddziałach (np. na oddziale intensywnej opieki medycznej lub oddziale pomocy doraźnej) i w całym szpitalu;
 - i) identyfikowanie niepokojących tendencji związanych z opornością na antybiotyki i niezwłoczne przekazywanie spostrzeżeń członkom zespołu ds. antybiotykoterapii i zespołu ds. kontroli zakażeń;
 - j) prowadzenie szpitalnego receptariusza leków przeciwdrobnoustrojowych (tj. wykazu leków dostępnych dla lekarzy ordynujących).

Co można zrobić lub w jakim zakresie podjąć współpracę

2. Dostarczać wytyczne dotyczące pobierania, przechowywania i transportu próbek [98,99].
3. Zapewnić zgodność badań laboratoryjnych i raportów dotyczących wrażliwości na leki przeciwdrobnoustrojowe z wytycznymi w sprawie leczenia (włącznie z raportami wybiórczymi) oraz w razie potrzeby uwzględnić stosowne komentarze do interpretacji wyników [31].

4. Upewnić się, że wyniki badań wykrywających drobnoustroje i badań wrażliwości na leki przeciwdrobnoustrojowe przekazywane są lekarzom ordynującym, pielęgniarkom oraz członkom zespołu ds. antybiotykoterapii. Dotyczy to w szczególności wyników o decydującym znaczeniu (np. posiewów krwi) [98-100].
5. Zapewnić zgodność badań i opisów wyników badań mikrobiologicznych z normami europejskimi i krajowymi (tj. z zaleceniami Europejskiego Komitetu ds. Oznaczania Lekowrażliwości [ang. European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing, EUCAST]) [31].
6. Przekazywać dane dotyczące oporności na antybiotyki z całego szpitala i z poszczególnych oddziałów oraz informować członków zespołu ds. antybiotykoterapii i zespołu ds. profilaktyki i kontroli zakażeń o tendencjach związanych z opornością na antybiotyki [101].
7. Przeprowadzać regularne szkolenia dla lekarzy zlecających antybiotyki w szpitalach dotyczące oporności na antybiotyki oraz stosowania szybkich przyłóżkowych testów diagnostycznych [31,53].